

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 60/26

Luxembourg, 21. april 2026

Sodba Sodišča v zadevi C-155/24 | Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit in drugi

Škodljive snovi, ki se sproščajo iz cigaret s filtrom: če se direktiva Unije, namenjena varovanju zdravja ljudi, sklicuje na mednarodne standarde, mora posameznik imeti možnost, da se z njimi seznaní

Nizozemska fundacija, ki se zavzema za preprečevanje kajenja med mladimi, meni, da cigarete s filtrom, ki so na voljo potrošnikom na Nizozemskem, ne upoštevajo najvišjih dovoljenih vrednosti emisij katrana, nikotina in ogljikovega monoksida. Te vrednosti so določene v direktivi Unije, ki se sklicuje na metode merjenja, predvidene v mednarodnih standardih (ISO). Ti standardi niso bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*. Sodišče v sodbi potrjuje, da mora imeti fundacija možnost preveriti, ali cigarete upoštevajo mejne vrednosti emisij, in sicer ob upoštevanju merilnih metod, predpisanih v standardih ISO, na katere napotuje direktiva. Ta dostop mora biti prost, to pomeni splošen, dejanski, brezplačen in nediskriminatoren. Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da so imele vse stranke dejansko dostop do vsebine uradne in verodostojne različice teh standardov ISO. Iz tega sledi, da se fundacija ne more sklicevati na druge merilne metode od tistih, ki so predpisane s temi standardi ISO, čeprav te niso bile objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*, da bi dosegla umik cigaret s filtrom s trga.

Leta 2018 je Nizozemska fundacija za preprečevanje kajenja med mladimi zaprosila nizozemski organ za nadzor živil in potrošniških proizvodov (NVWA), naj zagotovi, da cigarete s filtrom na Nizozemskem upoštevajo najvišje dovoljene vrednosti emisij katrana, nikotina in ogljikovega monoksida. Te vrednosti so določene v direktivi Unije.¹

Ker je NVWA to prošnjo zavrnila, je bila zadeva predložena nizozemskim sodiščem. Leta 2020 je sodišče v Rotterdamu Sodišču Evropske unije predložilo predhodna vprašanja v zvezi z nekaterimi določbami direktive. Sodišče je odgovore podalo v sodbi z dne 22. februarja 2022.²

Na podlagi te sodbe je sodišče v Rotterdamu odločilo, da standardi ISO, na katere se sklicuje nizozemsko pravo, niso zavezujoči za fundacijo in da metoda merjenja ravni emisij, opisana v teh standardih, ni v skladu z direktivo. Ta metoda, čeprav se nanjo sklicuje zakonodajalec Unije, naj namreč ne bi v zadostni meri upoštevala okoliščine, da del filtra cigarete pokrije kadilec, ko se ta uporablja v skladu s predvideno uporabo. Zoper to sodbo sodišča v Rotterdamu je bila vložena pritožba, v okviru katere so bila Sodišču Evropske unije predložena nova vprašanja za predhodno odločanje. Predložitveno sodišče se zlasti sprašuje, ali je takšen izid upravičen, kadar je posameznik, ki želi preveriti upoštevanje standardov, ki se uporabljajo za cigarete, dane na trg, imel dostop do zadevnih standardov ISO.

Sodišče v svoji sodbi potrjuje, da mora imeti fundacija, katere namen se zdi, da sodi v okvir cilja varovanja zdravja ljudi, ki se uresničuje z direktivo, možnost preveriti, ali cigarete, proizvedene in dane na trg, upoštevajo ravni emisij, določene v direktivi, ob upoštevanju merilnih metod, predpisanih v standardih ISO, na katere ta direktiva napotuje. **Tak posameznik mora torej v skladu z načelom pravne države imeti prost dostop do teh standardov. To pomeni, da mora biti ta dostop splošen, učinkovit, brezplačen in nediskriminatoren.**

Sodišče tudi ugotavlja, da, če zakonodajalec Unije uvede obveznosti v zvezi z mednarodnimi standardi in želi zaščititi interese, kot je zdravje ljudi, **mora stroške, povezane z izvajanjem prostega dostopa do uradne in verodostojne različice teh standardov, nositi Evropska unija. To velja zlasti takrat, kadar so navedeni standardi zaščiteni na podlagi pravic intelektualne lastnine.**

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da so imele vse stranke dostop do vsebine uradne in verodostojne različice standardov ISO, na katere se nanaša direktiva, ki je predmet obravnave v tej zadevi. V takih okoliščinah se fundacija ne more sklicevati na druge merilne metode od tistih, ki so predpisane s temi standardi ISO, čeprav ti niso bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek](#) sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen, sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva 2014/40/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES.

² Sodba z dne 22. februarja 2022, [C-160/20](#), Stichting Rookpreventie Jeugd in drugi (glej tudi sporočilo za medije št. [29/22](#)).